

DIE XIV. DECEMBRIS.
Septima die infra Octav. Conceptionis B. Mariz.
In j. Noct. Lectio de Scriptura occurrente.

Si autem hac die occurrit Feria iv. Quatuor Temporum, tunc in j. Noct. legenda sunt Lectio de Parabolis Salomonis. Ego sapientia, ut in Festis B. M. calij. cum q̄a, ut in Festa Conceptionis. 426.

In secundo nocturno.

Ex Epistola S. Ambrosii Episcopi ad Siricium Papam.

Lectio iv. Ep. 81. al. 7.

De via perversitatis produntur dicere: Virgo concepit, sed non virgo generavit. Potuit ergo virgo concepire, non potuit virgo generare, cum semper conceptus praecedat, partus sequatur? Sed si doctrinis non creditur sacerdotum, credatur oracula Christi, credatur monitis Angelorum dicentium: Quia non est impossibile Deus omne verbum. Credatur Symbolo Apostolorum, quod Ecclesia Romana interemerat semper custodit et servat. Audivit Maria vocem Angelorum, et quae ante dixerat: Quomodo fiet istud? non de fide generationis interrogans, respondit postea: Ecce ancilla Domini: contingat mihi secundum verbum tuum.

Concepit gloriæsa.

Ex libro sancti Hieronymi Presbyteri adversus Jovinianum.

Lectio v.

Ex Apol. ad Pammach. Christus virgo, mater virginis nostri virgo perpetua, mater et virgo. Jesus enim clausis ingressus est ostis: et in sepiulcro ejus, quod novum et in petra durissima fuerat excisum, nec ante quis, nec postea positus est. Hortus conclusus, fons signatus: de quo fonte ille fluvius manat, juxta Joel, qui irrigat terræ vel finium, vel spinarum: finium peccatorum, quibus ante alligabamus: spinarum, quæ sufficiunt sementem patrisfamilias. Hæc est porta Orientalis, ut ait Ezæchiel, semper clausa, et lúcida, opériens in se, vel ex se proferens Sancta sanctudinem: per quam sol iustitia et Pontifex nostrus secundum ordinem Melchisedech ingreditur et egreditur.

Cum iucunditate.

Ex libro sancti Irenæi

Episcopi et martyris

adversus heres.

Lectio vi. L. 3. c. 49.

In sua propria veniente a Domino, et sua propria eum bajulante conditione, qua bajulatur ab ipso, et recapitulationem ejus, qua in ligno fuit inobedientia, per eam quæ in

ligno est, obediétiam faciente, et seductione illa soluta, qua seducta est immale illa, qua jam viro destinata erat virgo Heva, per veritatem evangelizata est bene ab Angelo iam sub viro virgo Maria. Quemadmodum enim illa per angelicum sermonem seducta est, ut effugeret Deum, pravaricata verbum ejus: ita et haec per angelicum sermonem evangelizata est, ut portaret Deum, obediens ejus verbo. Et sicut illa seducta est, ut effugeret Deum; sic haec suasa est obedire Deo; ut virginis Hevae virgo Maria heret advocata. Et quemadmodum adstrutum est morte genus humānum per virginem, salvator per virginem: aqua lance disposita virginalis inobedientia, per virginalem obediētiam. R. Concepit tua.

In tertio nocturno.

Lectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vi. Cap. 1.

In generationis Jesus Christi filii David, filii Abraham. Abraham genuit Isaac. Isaac autem genuit Jacob. Et reliqua De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Unde supra, paulo post.

Cuius vero rei gratia liberum ipsum generationis Christi vocat, ubi non sola titule generatio,

sed tota prorsus ipsius mysterii dispensatio continetur? quia totius scilicet dispensationis caput, radix atque principium omnium nobis in hoc consistit bonorum. Ut enim Moyses librum celi appellavit ac terræ, cum certe non de celo solum terræ que loqueretur, sed de cunctis quæ inter ipsa subsistunt: ita etiam Evangelista ab ipso omnium fonte et capite bonorum librum vocavit.

R. Beatum me dicent.

Lectio viii.

Qua vero de causa non eum ante filium Abram habet, et postea filium David nuncupavit? Non, sicut opinantur aliqui, ab inferioribus volens ad superiore concordare. Ceterum fecisset quod fecit et Lucas: nunc autem et contrarium facit. Cur ergo commoravit priorem David? Quia ipse procul dubio in omnium versabatur ore, ob insigne honoris et gloriae, ob ipsius quoque temporis spatiæ junctiora. Etsi enim utrius promiserat Deus, sed tamen illud quasi antiquum retinebat, hoc vero quasi novum et recente ab omnibus celebrabatur.

R. Felix namque es.

Si fuerit in Quatuor

Temporibus, Lectio ix.

legitur de Homilia Feria ejusdem. Alias

Lectio ix.

Irst namque Iudei dicunt: Nonne ex semine David, et Béthlehem castello, unde erat David, venit Christus? Nemo igitur illum filium Abrahæ, sed omnes filium David nominabant: qui etiam honorabiliores quoque de sanctitate reges, qui post David fuisse referuntur, ab illo omnes vocabant. Nec ipsi solum, verum etiam Deus: nam et Ezéchiel et alii propheta dicunt, David surrectum esse eis, atque venturum, non de illo utique mortuo, jam, loquentes, sed de his, qui illius virtutem erant imitaturi. Propter igitur a notiori inferim, et celebratiore persona sumit exordium, et tum demum ad antiquorum recurrunt parentem.

Te Deum laudamus. 47.

In Laud. fit com. Fer. Ad Vespas Duplex et omni dicuntur sicut in j. Vespasi Festi. 423. cum commem. Feria.

Si dies Octava Concepti B. M. Viscederit in Dominicam iij. Adv. fit Officium de Diuina, hodie Vespere in Sabbatho pccc. dicuntur de Feria, ut in Psalterio scilicet Aña. Benedictus, Psalmi de Sabbatho; et a Capit. fit de Dieua, cum commem. diei Octava, ut in j. Vesp. Festi Aña. Gloriæse vir-

ginis. **C**onceptio est hodie sanctæ. **O**rato. Famus tuis. 425 sine suffragis consuetus, et preibus propter Oct.

Sequenti die fit de Dominica predicta, cum com. Octaviæ in Laud. et ij. Vespere, et non dicuntur suffragia, nec Preces ad Primam et Completorum.

DIE 15. DECEMBERIS.
Octava Concepti B. M.
Dopie.

In Nocturno Lectiones de Scripturis occurrit. Si uteam haec sit occurrat Feria iv. Quatuor Temporum, Lectiones. Noct. leguntur. **I**go sapientia. exiliij. cum vñ. ut in Festo Concepti. 426.

In secundo Nocturno De Expositione S. Gregorii Papa in libros Regum.

Lectio iv. In 1. Reg. 4.

Fuit vir unus de Ramathaim Sophim, de monte Ephraim. Potest hujus mons nomine beatissima semper virgo Mariae Dei Génitrix designari. Mons quippe fuit, quem omnem electæ creaturæ altitudinem electionis sua dignitate transcendit. An non mons sublimis Maris, que ut ad conceptionem aeterni Verbi pertingeret, meritorum verticem supra omnes Angelorum choros, usque ad solum Deitatis erexit? Hujus enim mon-

tis præcellentissimam dignitatem Isaías vatícinans, ait: Erit in novissimis diëbus préparatus mons domus Domini in vértice móntium. Mons quippe in vértice móntium fuit, quis altitudo Mariæ supra omnes Sanctos resulsi. **C**onceptio.

Ex Epistola S. Ieronimi Papæ ad Pulcheriam Augustan.

Lectio v.

Ep. 45. ante med.

SACRAMENTUM reconcilia-tionis nostræ ante témpore aeternæ dispository, nulla implébant figuræ: quia nondum supervenierat Spíritus sanctus in Virginem, nec virtus Altissimi obumbraverat ei, ut et intra intermerata visceræ, adificante sibi Sapientia domum, Verbum caro fieret, et forma Dei a forma servi in unam convenientem personam. Creator temporum nasceretur in tempore, et per quem facta sunt omnia, ipse inter omnia generaretur. Nisi enim novus homo, factus in similitudinem carnis peccati, nostram suscepit et vestimenta, et consubstantialis Patri consubstantialis esse dignaretur et matre, naturamque sibi nostram solus a peccato liber uni-ret; sub jugo diaboli generaliter teneretur humana captivitas.

Conceptio tua.

In tertio Nocturno. **L**ectio sancti Evangelii secundum Matthæum.

Lectio vii. Cap. 4.

intra generationis Jesu Christi filii David, filii Abraham. Abraham genitū Isaac. Isaac autem genitū Jacob. Et reliqua.

De Homilia S. Joannis Chrysostomi.

Vo sunt qua pàriunt quæstionem. Unum,

Cum jucunditate.

qua causa sit, ut in generationum catalogo Virgo sileatur: alterum vero, qua ratione Joseph memoretur, cui certe nihil cum Christi generatione est commune. Videtur enim et unum abundare, et alterum deesse. Quid ergo dieamus? quod ultius primum illud necesse fuerit memorari, quemadmodum ex David Virgo descendenter. Unde hoc itaque discemus? Audi ad Gábel loquentem Dóminum: Vade ad Virginem desponsatam viro, cui nomen Joseph, ex domo et familia David. Quid vis audire manifestius, cum ex domo et familia David illam Virginem esse cognoscas? Beátam.

Lectio vii.

Nox erat mos apud Hébreos, generationum catalogum per féminas texere. Ut ergo et morem custodiret (ne in ipso statim principio videbüt antiqua destrüe), et nobis Virginem certius indicaret: paréntes ejus retinens atque majores, de Joseph generatione non tacuit. Sive enim haec fecisset in Virgine, novitatis non effugisset invidiā: sive Joseph reticisset, non agnosceremus eam: quia tribu Virgo subsisteret. Ut ergo et nos discerneremus, quae esset María, vel unde; et con-

suetudo legis permaneret immóbilis, generationum catalogum usque ad sponsum ejus perdixit, ac de domo illum David esse monstravit.

Felix namque es.

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio ix. erit de Homilia Feria ejusdem. Alias,

Lectio ix.

Hoc enim declarato, illud quoque páriter ostendit, quod scilicet inde eset et Virgo: quia utique nequamque justus iste pateretur uxori sibi aliunde, quam unde lex præcipiebat, eligere. Possimus vero aliam quoque et altiorē quidem præfere rationē, ob quam paréntes Virginis prætermisssi sunt. Sed quae ea est? Nolit Evangelista recenti adhuc tempore novillius admirandū partus Iudeis esse manifestum, quod Christus natu suissit ex Virgine. Neque proprius noster hic sermo est, sed a nobis de Patrum atque insigniū virorum traditione suscepimus.

Te Deum laudamus. 47.

In Laud. fit com. Feria.

In ij. Vesperis omnia ut in ij. Vesperis Festi, cum com. sequentie et Ferias.

DIE XVI. DECEMBRIS.

In Festo sancti Eusebii Episc. et Mart.

Semiduplex.

Aña. Iste. y. Glória.

Oratio.

Drus, qui nos beati Eusebii Mártiris tui atque Pontificis annua solemnitate latificas: concéde propitius; ut, cuius natalitia colimus, de ejusdem étiam protectione gaudemus. Per Dñm.

Deinde fit com. Feria.

In j. Nocturno Lectio-nes de Scriptura occurrit.

Sed si fuerit in Quatuor Temporibus, Lect. i. Noct.

erunt, A Miléto, de Com-muni unita Mart. xxij.

In secondo Nocturno.

Lectio iv.

EUSEBIUS natiōne Sardus,

Romanæ urbi Lector, post Vercellensis Episcopos, ad hanc regéndam Ecclesiæ mérito est crēditus divino electus judicio: nam quem numquam ante constituti electores cognoverant, posthabitus civibus, simul ut vidérunt, et probaverunt, tantumque interluit, ut probarétur, quantum ut vidéretur. Primus in Occidēntis pártibus in éadem Ecclesiâ eódem mōnachos instituit esse, quos Cléricos, ut esset in ipsis, viris et contémptu rerum, et ac curatio Levitarum. Ariani impietatiibus ea tempestate per Occidēntem longe latèque tradūcti, adver-sus eas viriliter sic dimicavit, ut ejus invicta fides Libérium Summum Pontificem ad vitæ sola-

tium erigeret. Quare hic sciens, in ipso fervére Spíritum Dei, cum ei significāset, ut penes Imperatorem una cum suis legatis patrociniū fidei suscep̄ret, mox cum illis protectus est ad Constātiūm, apud quem enīxius agens, quidquid legatione petebātur, obtinuit, ut Episcoporum nempe cœtus celebrarētur.

A Honéstum fecit.

Lectio v.

COLLECTUM est Mediolani anno sequenti Conciliū, ad quod a Constātio invitatum Eusebium concupitumque, ac vocatum a Libérii legatis, tam- tum abest, ut malignātiū synagōga Ariānōrum contra sanctum Athanāsiū turētum, in suas partes adduceret, ut potius diserte istatim ipse declarans, e præsēntibus quosdam sibi compertos herética labē pollutos, Nicenam imo fidem propositerit iis subscrībēdam, antequam cetera tractarēntur. Quod Ariānis acerbe irātis negāntibus, nedum in Athanāsiū re-cusavīt ipse subscrībere, quin sancti Dionysii mártis, qui deceptus ab ipsis subscrīpserat, capiāvitām simplicitatem ingeniosissime liberavit. Quamōbrem illi gráviter indignantes, post multas illatas injurias, exilio il-

lum multárant: sed sanctus vir ex cùssu pùlvere, nec Casaris minas veritus, nec enses obstrictos, exiliū veluti sui misterii officium accepit: missus que Scythopolim, famem, sitim, vèrba, diversaque supplicia perpessus, profide stréne vitam contémpsit, mortem non mérit, corpus carnificibus trádidit. *¶ Desiderium.*

Lectio vi.

QUANTA in eum tunc Arianorum crudelitas fúerit, ac effrons inventaria, ostendunt graves litteræ plenæ ròboris, pietatis, ac religiosis, quas e Scythopolis scripsit ad Vercellensem Clerum, et populum, aliosque finitos; e quibus etiam est exploratum, ipsorum nec minis, inhumanaque sevitia potuisse unquam eum deterrei, nec serpentina blanda subtilitate ad eorum societatem perduci. Hinc in Cappadociam, postremoque ad superiorés Ægypti. Thebaidas præ constantia sua deportitus, exili rigores tulit ad mortem usque Constantii, post quem ad gregem suum reverti permisus, non prius redire voluit, quam reparandis fidei jacturis ad Alexandrinam Synodus sese conferret, postque medici prastantes instar péragrants Orientis provincias,

in fide infirmos ad integrum valetudinem restituere, eos instituens in Ecclesiæ doctrina. Inde salubritate pari digresso in Illyricum, tandemque in Italiā delato, ad ejus rédutum lugubres vestes Italiā mutavit: ubi postquam Psalmorum omnium expurgatos a se commentarios Origenis edidit, Eusebium Cæsareensis, quos vériter de Græco in Latinum: demum tot egrégie factis illistris coram tantis acutissimis promeritam sub Valentimano, et Valente, Vercellis misericordia. *¶ Stola.*

In iij. Noct. Homilia in Evangelium. Si quis vult post me venire, de Communitate Mart. iij. loco xxiv. *¶ viii. Dómino prævenisti. xxx.*

Si fuerit in Quatuor Temporibus, Lectio ix. legitur de Homilia Feria ejusdem, cum com. in Laudibus.

¶ De Vig. S. Thomas Apostoli.

Nihil fit, nisi in Missa.

DIE XXI. DECEMBRIS.

In Feste S. Thomas Apostoli.

Duplex. ij. Classis.

Omnia de Comm. Apostolorum. ij. prater seq.

Ad Magnificat in utriq.

Vesperis, et ad Benedictus in Laud. Aña.

Quia vidisti me, Thoma, credidisti: beati qui non vidérunt, et crediderunt, alleluia.

Oratio.

Da nobis, quæsumus Domine, beati Apostoli tui Thomæ solemnitatibus gloriari: ut ejus semper et patrocinis sublevemur, et fidem congrua devotione sectemur. Per Dominum nostrum.

Et fīt Comm. Feriæ Adv.

Aña. 0.

In i. Nocturno Lectio-

nēs, Sic nos exsistim, de

Communi Apostol. vi.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

THOMAS Apostolus, qui et Didymus, Galilæus, post accéptum Spiritum sanctum, in nullas provincias profectus est ad prædicandum Christi Evangelium: Parthis, Medis, Persis, Hycanis, et Bactris christianæ fidei et vita præcepta trádit. Postremo ad Indos se confrrens, eos in christiana religione eruditiv. Qui ad extrémum, vita doctrinae sanctitati, et miraculorum magnitudine, cum ceteris omnibus sui admiratiōnem, et Iesu Christi amorem commovisset, illius gentis regem, idolom cultore, magis ad iram accéndit: cuius sententia condemnatus, telisque confossum, Calamina Apostolatus honorem martyrii corona deróavit.

¶ Vidi conjunctos, de

Commoni. ix.

Lectio v. Scriptum est.
Lectio vi. Quot ergo de
Communi. viij. cum fī.
v. et vi. Ibid.

In tertio Nocturno.

Lectio sancti Evangelii
secundum Joannem.

Lectio vi. c. 20. f

In illo tempore: Thomas unus ex duodecim, qui dicitur Didymus, non erat cum eis quando venit Jesus. Et reliqua.

Homilia sancti Gregorii Papæ.

Ex Hom. 26. in Ev.

Quin, fratres charissimi:
Quid inter haec animi adverbitis? Numquid casu gestum creditis, ut electus ille discipulus tunc decesset, post autem véniens, audiret, audiens dubitaret, dubitans palparet, palpans crederet? Non hoc casu, sed divina dispensatio gestum est. Egit namque miro modo supérna clemētia, ut discipulus ille dubitans, dum in magistro suo vulnera palparet carnis, in nobis vulnera sanaret infidelitatis. Plus enim nobis Thomas infidelitas ad fidem, quam fides credentium discipulorum profuit: quia dum ille ad fidem palpando reducitur, nostra mens, omni dubitatione postposita, in fide solidatur.

¶ Iste sunt qui viventes

in carne, plantavint Ecclésiam sanguine suo: *

Calicem Domini biberunt,

et amici Dei facti sunt.
¶ In omnem terram exiit sonus eorum, et in fines orbis terra verba eorum. Calicem Domini biberunt.

Lectio vii.

Sic quippe discipulum Dominum post resurrectionem suam dubitate permisit, nec tamen in dubitatione deseruit: sicut ante nativitatem suam habere Mariam sponsum volunt, qui tam ad ejus nuptias non pervenit. Nam ita factus est discipulus dubitanus et palpus, testis vere resurrectionis, sicut sponsus matris fuerat custos integrissime virginitatis. Palpavit autem, et exclamavit: Dominum meus, et Deus meus. Dicit ei Jesus: Quia vidisti me, credidisti. Cum Paulus Apostolus dicat: Est autem fides sperandarum substantiam rerum, argumentum non apparentium; profecto liqueat, quia fides illarum rerum argumentum est, quae apparere non possunt. Que etenim apparent, jam fidem non habent, sed agnitionem. Isti sunt viri sancti, quos elegit Dominus in charitate non facta, et dedidit illis gloriam sempiternam: *Quorum doctrina fulget Ecclesia, ut sole luna. Sancti per fidem viceerunt regna, operati sunt iustitiam. Quorum gloria Patri. Quorum.

Lectio ix.

Dux ergo vidit Thomas, dum palpavit, cur ei dicitur: Quia vidisti me, credidisti? Sed alius vidit, alius credivit. A mortali quippe homine divinitas videri non potuit. Hominem ergo vidit, et Deum confessus est, dicens: Dominus meus, et Deus meus. Videndo ergo credidit, qui considerando verum hominem, hunc Deum, quem videre non poterat, exclamavit. Lætitiebat valde quod sequitur: Beati qui non videant, et crediderunt. In qua nimis sententia nos specialiter signati sumus, qui eum, quem caro non vidimus, mente retinamus. Nos signati sumus: sed si fidem nostram operibus sequimur. Ille etenim vere credit, qui exercet operando quod credit.

¶ Deum laudamus. 47.

Si vero hoc Festum occurrat in Quatuor Temporibus, Lectio ix. legitur de Homilia illius Feriae. In Laud. fit com. Adv. Aña. Nolite timere: quinta enim die veniet ad vos Dominus noster. ¶ Vox clamantis, et Oratio ut in Adventu. Si hoc Festum transferatur Aña. Nolite timere, dicitur ad Benedictus in Dñica, loco Aña Ave Maria, et in Officio S. Thomas pro comm. Adv. ponitur

Dom. ij. post Epiph. SS. Nominis Jesu. 451

Aña Feria ij. Dicit Dominus: Poenitentiam agite: appropinquavit enim regnum colorum, alleluia.

Vox clamantis.

FESTA JANUARII.

Prima die non impedita dicitur Officium Defunctorum.

DIE XI. JANUARII.

Sancti Hygini Papæ et mart. fit commemoratione infra Oct. Epiph.

Ad Vesperas, Aña. Iste.

v. Glória.

Oratio.

INFIRMITATEM nostram respice, omnipotens Deus: et quia pondus propriæ actionis gravat, beati Hygini martyris tui atque Pontificis intercessio gloriaria nos protegat. Per Dominum nostrum.

Ad Laudes, Aña. Qui odit, si Justus.

DOM. II. POST EPIPH.

In Feste SS. Nominis

JESU.

Duplex ij. Classis.

*Occurrente Dñe Septuag., reponitur hoc Festum (quod Officium) in diem xvij. Januarii, tamquam in sedem propriam translato quo cumque ad Feste, si alicubi occurrat, nisi si alterius ritus.

et tunc legitur Lectio ix. de S. Agnete secundo, et fit de ea commem. in Laud. tantum. Ita decrevit Sac. Rit. Congr.

Sed advertendum est, quod in fine, ¶ et

Anarum, omittendum erit Alleluia: similiter et in R. br. Horarum, quia erit post Septuag.

Ad Vesperas, Aña.

1. Omnis qui invocaverit nomen Domini, salvus erit.

Psalmus. Ixix. Dominus, cum reliq. de Dñica. 452, et loco ultimi, Psalm. Crédidi. 156.

2. Sanctum et terrible nomen ejus, initium sapientiae timor Domini.

3. Ego autem in Domino gaudebo, et exultabo in Deo Iesu meo.

4. A solis ortu usque ad occasum, laudabile nomen Domini.

5. Sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo.

Capitulum. Philip. 2.

FATRES, Christus humiliavit semetipsum, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen: ut in nomine Iesu omne genu flectatur.

Hymnus.
Iesu dulcis memoria,
Dans vera cordi gaudia:

Sed super mel, et ómnia,
Eius dulcis præsenta.
Nil canitur suavius,
Nil auditur jucundius,
Nil cogitatur dulcissimus,
Quam Jesus Dei Filius.

Jesu spes penitentibus,
Quam pius es petentibus!
Quam bonus te querentibus!
Sed quid invententibus!
Nec lingua valet dicere,
Nec littera exprimere:
Expertus potest credere,
Quid sit Jesus diligere.
Sis, Jesu, nostrum gaudium,
Qui es futurus premium:
Sit nostra in te gloria,
Per cuncta semper sa-
cula, Amen.

V. Sit nomen Domini be-
nedictum, alleluia. Ex
hoc nunc, et usque in
seculum, alleluia.

Ad Magnificat, Ana.
Fecit mihi magna qui
potens est, et sanctum
nomen ejus, alleluia.

Oratio.
Deus, qui unigenitum
Filium tuum consti-
tuisti humani generis Sal-
vatorem, et Iesum vocari
jussisti: concede propi-
tius; ut, cuius sanctum
Nomen veneramur in ter-
ris, ejus quoque aspectu
perfrauamur in celis. Per
eundem Dominum.

Et fit com. Dñica.
Ad Complet., et per Ho-
ras in fine Hymn. dicitur:
Iesu, tibi sit gloria,
Qui natus es de Virgine.

Ad Matutinum, invit.
Admirabile Nomen Jesu,
quod est super omne no-
men, * Venite adoramus.
Psalmus. Venite, exulta-
mus. 2.

Hymnus.
Jesu Rex admirabilis,
Et triumphator nobilis,
Dulcedo ineffabilis,
Totus desiderabilis:
Quando cor nostrum vi-
sitas,
Tunc lucet ei veritas,
Mundi villescit vanitas,
Et intus fervet charitas.
Iesu dulcedo cordium,
Fons virus, lumen mén-
tium,
Excéndens omne gaudium,
Et omne desiderium.
Iesum omnes agnoscite,
Amorem ejus pósicte:
Iesum ardenter querite,
Quarendo inardescite.
Te nostra, Iesu, vox
sonet,
Nostrí te mores expri-
mant,
Te corda nostra diligent,
Et nunc, et in perpetuum,
Amen.

In primo Nocturno.
Ana. Dómine Dóminus
noster, quam admirabile
est nomen tuum in uni-
versa terra!
**Psalmi Nocturnorum ut
in Festis B. M. cxij. Sed
Psalmus primus incepitur
a secundo. Quóniam
eleváta est.**

Ana. In nōmine Iesu
omne genit flectatur celé-
stium, terréstrium, et in-
fernórum.

Propter nomen tuum

Dómine, propitiáberis pec-
cato meo. Multum est
enim.
De Actibus Apostolorum.
Lectio i. Cap. 5.

Petrus autem et Joánnes
ascendebant in tem-
plum, ad horam oratiōnis
nonam. Et quidam vir,
qui erat claudus ex útero
matris sue, bajulabatur:
quem ponébant quotidie
ad portam templi quæ di-
citur Speciosa, ut pēteret
eleemosynam ab inroéun-
tibus in templum. Is cum
vidisset Petrum et Joánnem,
cucurrit omnis populus
ad eos ad porticum quæ
appellatur Salomonis, stu-
pentes. Videns autem Pe-
trus cum Joánnem, dixit:
Résipic in nos. At ille in-
tendébat in eos, sperans
se aliiquid acceptūrum ab
eis. Petrus autem dixit:
Argéntum et aurum non
est mihi: quod autem há-
beo, hoc tibi do: In nō-
mine Iesu Christi Nazá-
réni surge, et ambula.
Et apprehensa manu ejus
dextera, allevavit eum,
et prótinus consolidata
sunt bases ejus, et plan-
ta. Et exiliens stetit, et
ambulabat: et intrávit
cum illis in templum,
ámbulans, et exiliens, et
lauðans Deum.

Ecce concep̄is, et pá-
ries filium, et vocábi no-
men ejus Jesum: * Ipse
enim salvum faciet popu-
lum suum a peccatis eō-

rum. **V.** Vocátum est no-
men ejus Jesus, quod vo-
catum est ab Angelo,
priusquam in útero con-
cipiéretur. Ipse.

Lectio ii.

Er vidit omnis populus
eum ambulantem, et
laudantem Deum. Cogno-
scébant autem illum, quod
ipse erat, qui ad eleemō-
synam sedebat ad Specio-
sam portam templi: et
impléti sunt stupore et
extasi in eo quod confi-
gerat illi. Cum tenéret au-
tem Petrum et Joánnem,
cucurrit omnis populus
ad eos ad porticum quæ
appellatur Salomonis, stu-
pentes. Videns autem Pe-
trus, respondit ad popu-
lum: Viri Israelite, quid
miramini in hoc, aut nos
quid intuémīni, quasi no-
stra virtute aut potestate
fecerimus hunc ambulare?
Deus Abraham, et Deus
Isaac, et Deus Jacob,
Deus patrum nostrorum,
glorificavit Filiū suum
Iesum, quem vos quidem
tradidistis, et negastis
ante faciem Pilati, judi-
cante illo dimitti. Vos au-
tem sanctum et justum
negastis, et petistis virum
homicidam donári vobis:
auctórem vero vita inter-
fecistis, quem Deus sus-
citavit a mortuis, cojus
nos testes sumus. Et in
fide nōminis ejus, hunc,
quem vos vidistis et nostis,
confirmavit nomen ejus:

et fides, quæ per eum est, dedit integrum sanitatem istam in conspectu omnium vestrum.
R. Benedictum est nomen tuum, Deus patrum nostrorum, qui cum iratus fueris, misericordia recordaberis.* Et in tempore tribulationis peccata dimittis.† Et beneficium nomen majestatis tuae in eternum, qui facis mirabilia solus. Et.

Lectio iii. Cap. 4.

FACTUM est autem in crastinum, ut congregarentur principes eorum, et seniores, et Scribae in Ierusalem; et Anna principes sacerdotum, et Caiphas, et Joannes, et Alexander, et quotquot erant de genere sacerdotali. Et statuerunt eos in medio, interrogabant: In qua virtute, aut in quo nomine fecistis hoc vos? Tunc replenus spiritu sancto Petrus, dixit ad eos: Principes populi, et seniores audite: Si nos hodie dijudicamur in beneficio hominis infirmi, in quo iste salvus factus est, notum sit omnibus vobis, et omni plebisrael: quia in nomine Domini nostri Iesu Christi Nazareni, quem vos crucifixistis, quem Deus suscitavit a mortuis, in hoc iste astat coram vobis sanus. Hic est lapis, qui reprobatus est a vobis edificantibus,

qui factus est in caput anguli: et non est in alio aliquo salus. Nec enim aliud nomen est sub celo datum hominibus, in quo oporeat nos salvos fieri.
R. Laudabo nomen tuum assidue,* Et collaudabo illud in confessione.† Laetabor et exultabo in te: psallam nominis tuo Altissime. Et. **Gloria Patri. Et.**

In secundo nocturno.

Ana. Mémores erunt nominis tui, Dñe, in omni generatione et generacionem.
Ana. Magnificat Dñum mecum, et exaltatum nomen ejus in idipsum.

Ana. Omnes gentes, quascumque fecisti, venient, et adorabunt coram te, Dñe, et glorificabunt nomen tuum.

* Propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos. Et propius esto peccatis nostris, propter nomen tuum.

Sermo sancti Bernardi Abbatii.**Lectio iv.****Serm. 15. super Cant.**

Nox otiose Spiritus sanctus nomen sponsi oles cōparat, cum ita docet sponsan ad sponsū clamare: Oleum effusum nomen tuum. Oleum enim lucet, pascit, et ungit. Fovet ignem, nutrit carnem, lenit dolorem: lux, cibis, medicina. Vide idem nunc et de sponsi nomine: Lucec prædicā-

tum, pascit recogitatum, invocatum lenit, et ungit. Et percurramus singula. Unde putas in toto orbe tanta et tam subita fidei lux, nisi de predicatione nomine Iesu? Nonne in hujs nominis luce Deus nos vocavit in admirabile lumen suum; quibus illuminatis, et in lumine isto videntibus lumen, dicat merito paulus: Faistis aliquando tenebrae, nunc autem lux in domino?

* Spernit in te, qui novérunt nomen tuum: * Quoniam non dereliquerunt querentes te, Domine. * Exsurgé, Domine, adjuva nos, et libera nos propter nomen tuum. Quoniam.

Lectio v.

Hoc denique nomen coronat regibus et gentibus, et filiis Israel portare jussus est idem Apóstolus, et portabat nomen tamquam lumen, et illuminabat ubique: Nox precessit, dies autem appropinquavit. Abiiciamus ergo opera tenebrarum, et induimur arma lucis, sicut in die honeste ambulénus. Et monstrabat omnibus lucernam super candelabrum, annuntiāns in omni loco Iesum, et hunc crucifixum. Quoniamdo lux ista resplenduit, ac perstrinxit cunctorum intuentium oculos, quando ore Petri, tamquam fulgor egridiens, claudi unius corporales plantas solidavit et bases, multosque spirituāliter cœcos illuminavit? numquid non ignem sparsit, cum ait: In nomine Iesu Christi Nazareni surge, et ambula?

* Confiteámur nominis tuo magno: * Quoniam terrible et sanctum est.

* Hi in curribus; et hi in equis, nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. Quoniam.

Lectio vi.

Nec tantum lux est nomen Iesu, sed est et cibus. An non toties confortaris, quoties recordaris? Quid quece mentem cogitantis impinguat? Quid ita exercitatos reparat sensus, virtutes rorat, vegetat mores bonos atque honestos, castas fovet affectiones? Aridus est omnis anima cibus, si non oleo isto infunditur. Insipidus est, si non hoc sale conditur. Si scribas, non sapit mihi, nisi légero ibi Jesum. Si disputes, aut cónferas, non sapit mihi, nisi sonuerit ibi Jesus. Jesus mel in ore, in aure melos, in corde jubilus. Sed est et medicina. Tristatur aliquis nostru? veniat in cor eujus Jesus, et inde sáfiat in os. Et ecce ad exortum nominis lumen, nūbilum omne

diffugit, redit serenum. Homilia sancti Bernardi Abbatii.
Labitur quis in crimen? currit insuper ad laqueum mortis desperando? Nonne, si invocet nomen vitae, confestim respirabit ad vitam?

¶ Latenter omnes, qui sperant in te, Domine, in aeternum exultabunt, et habitabunt in eis, et gloriaribuntur in te omnes, Qui diligunt nomen tuum. ¶ Domine, in lumine vultus tui ambulabunt, et in nomine tuo exultabunt tota die. Qui. Gloriam Patri. Qui.

In tertio Nocturno.

Aña. Cantate Domino, et benedicite nominis ejus: annuntiate de die in die, salutare ejus.

Aña. Secundum nomen tuum Deus, sic et laus tua in fine terra: justitia plena est dextera tua. Aña. Cantate Deo, psalmum dicite nominis ejus: iter facite ei, qui ascendit super occasum, Dominus nomen illi.

¶ Afferte Domino gloriam et honorem. ¶ Afferte Domino gloriam nominis ejus.

Lectio sancti Evangelii secundum Lucam.

Lectio vii. c. 2. b.

In illo tempore: Postquam consummati sunt dies octo, ut circumcidetur puer: vocatum est nomen ejus Jesus. Et reliqua.

Sermone 1. de Circumcisione.

MAGNUM et mirabile sacramentum! Circumciditur puer, et vocatur Jesus. Quid sibi vult ista connexio? Circumcisio nempe magis salvandi, quam Salvatoris esse videtur: et Salvatoris circumcidere potius decet quam circumcidiri. Sed agnoscere mediatorem Dei et hominum, qui ab ipso nativitatem sua exordio divinis humanae sociatis, ima summis. Nascentur ex muliere, sed cui foecunditas fructus sic accedit, ut non decidat flos virginitatis. Pannis involvitur: sed panni ipsi angelicis laudibus honorantur. Absconditur in praesepio: sed prodiit radiante stella de celo. Sic et circumcisio veritatem suscepit probat humanitatis; et nomen quod est super omne nomen, gloriam indicat majestatis. Circumciditur tamquam verus Abraham filius: Jesus vocatus tamquam verus Filius Dei.

¶ Tribulationem et dolorum inventi: Et nomen Domini invocabi. ¶ Turris fortissima nomen Domini, in ipso speravi, et adjutus sum. Et nomen Benedictio. Divinum auxilium.

Lectio viii.

NEQUE enim adinstar priorum meus iste Jesus nomen vacuum aut inane portat. Non est in eo magni nominis umbra, sed veritas. Cœlitus siquidem inditum nomen Evangelista testatur, quod vocatum est ab Angelo, præsumquam in utero conciperetur. Et attende verbi profunditatem: Postquam natus est Jesus. Jesus vocatur ab hominibus, qui vocatus est ab Angelo, præsumquam in utero conciperetur. Idem quippe et Angeli Salvator, et hominis: sed hominis ab incarnatione, Angeli ab initio creatura. Vocatum est, ait, nomen ejus Jesus, quod vocatum est ab Angelo. In ore ergo duorum, vel trium testimoniis stat omne verbum: et ipsum, quod in Propheta abbreviatum est, manifestissimum in Evangelio legitur caro factum.

¶ Expectabó nomen tuum, Domine, * Quóniam bonum est in conspectu sanctorū tuorum. ¶ Ut confitemur nomini sancto tuo, et gloriémur in laude tua. Quóniam. Gloriam Patri. Quóniam.

Lectio ix. de Dominicā ij. Epiph.

¶ Si vero hoc Festum transfertur in aliam diem non habentem Lectiōnēm propriam aliquius Sancti simplicis, dicitur

Lectio ix.

MERITO sane, dum circumciditor puer, qui natus est nobis, Salvator vocatur: quod videlicet ex hoc iam cœperit operari salutem nostram, immaculatum illum pro nobis sanguinem fundens. Neque enim iam quereret est Christianis, cur volerit Dominus Christus circumcidit. Propter hoc siquidem circumcisus est, propter quod natus, propter quod passus. Nihil horum propter se, sed omnia propter electos. Nec in peccato genitus, nec a peccato circumcisus, nec mortuus est pro peccato suo: magis antem propter dilecta nostra. Quod vocatum est, inquit, ab Angelo, præsumquam in utero conciperetur. Vocatum plane, non impóstum. Nempe hoc ei nomen est ab aeterno. A natura propria habet, ut sit Salvator: innatum est ei nomen hoc non inditum ab humana, vel angelica creatura.

Tu Deum laudámus. 17.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

¶ Oleum effusum nomen tuum, ideo adolescētiae dilexerunt te. Psalm. Dominus regnavit, cum reliquis. 18.

¶ Scitote quia Dominus ipse est Deus, cuius non in aeternum.

5. Sitivit anima mea ad nomen sanctum tuum, Dómine.
 4. Benedictum nomengloria tua, sanctum, et laudabile, et superexaltatum in secula.
 5. Júvenes, et virgines, senes cum iunioribus laudate nomen Dómini, quia exaltatum est nomen ejus solius.

Capitulum. Philip. 2.

FRATRES, Christus huius militavit semetipsum factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod et Deus exaltavit illum, et donavit illi nomen, quod est super omne nomen in nomine Iesu omne genus electatur.

Hymnus.

Iesu, decus angelicum, In auro dulce canticum, In ore mel mirificum, In corde nectar celicum, Qui te gustant, esuriant, Qui bibunt, adhuc sitiunt, Desiderare nesciunt, Nisi Jesum, quem diligunt. O Jesu mi duleissime, Spes suspirans anima! Te querunt piae lachrymæ, Te clamor mentis intima. Mane nobiscum Dómine, Et nos illistrata lumen, Pulta mentis caliginem, Mundum reple dulcedine.

Iesu, flos Matris Virginis, Amor nostra dulcedinis Tibi laus, honor nominis, Regnum beatitudinis, Amen.

V. Adjutorium nostrum in nomine Dómini. R. Qui fecit celum et terram.

Ad **Benedictus. Aña.** Dedit se, ut liberaret populum, et acquireret sibi nomen aeternum, alleluia.

Oratio.

Deus, qui unigenitum Filium tuum constitueristi humani generis Salvatorem, et Iesum vocari iussisti: concède propitiis; ut, cujus sanctum Nomen veneramur in terris, ejus quoque aspectu perfruamur in celis. Per eudem Dóminum.

Deinde fit com. **Dñe.** Si occurrat aliquod Festum Simplex, fit de eo comm. hoc loco tantum. **A**d **Primam** in **r. br.** dicitur. R. Qui natus es de Maria virginem.

In **r. br.** ad **Primam** et **Completor.** non additur Alleluia; sed tantum in aliis Horis.

Ad **Tertiam. Aña.**

Scitote.

Cap. **Fratres, Christus, Notandum quod, si hoc Festum transferatur post Dominicam Septuag. ad Horas. r. br. sine Alleluia dividenda erunt ad signum.**

r. br. Sit nomen Dómini gnificáte. **V.** Adjutorium nostrum in nomine Dómini, alleluia. Sit nomen. **R.** Ex hoc nunc, et usque in saeculum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Sit nomen. **R.** Afférte Dómino glóriam et honórem, alleluia. **R.** Afférte Dómino glóriam nómini ejus, alleluia.

Ad **Sextam. Aña.**

Sitivit. **C**apitulum. **Philip. 2.** In nomine Iesu omne genulectetur celéstium, terrestrium, et infernorum: et omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Iesus Christus in glorria est Dei Patris.

r. br. Afférte Dómino glóriam et honórem, alleluia. Afférte, alleluia. Afférte Dómino glóriam nómini ejus. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Afférte,

V. Magnificate Dóminus mecum, alleluia. **R.** Et exaltémus nomen ejus in idipsum, alleluia. **A**d **Nom. Aña.**

Júvenes, et virgines.

Capitulum. **Colos. 5.**

Omne quocumque facitis in verbo, aut in opere: omnia in nomine Dómini Iesu Christi facite, gratias agentes Deo, et Patri per ipsum.

r. br. Magnificate Dóminus mecum, alleluia. Magnificate. **V.** Et exaltémus nomen ejus in idipsum. Alleluia, alleluia. Glória Patri. Ma-

gnificáte. **V.** Adjutorium nostrum in nomine Dómini, alleluia. Qui fecit celum et terram, alleluia.

In ij. Vespere omnia sicut in primis. 451.

Ad **Magnificat. Aña.**

Vocabíis nomen ejus Iesum: ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum, alleluia.

Deinde fit com. **Onica.**

DIE XIV. JANUARII.

In Festo sancti Hilarii

Episc. et Conf.

Semiduplex.

Aña **Sacerdos. v. Amávit.**

Oratio.

Deus, qui populo tuo extérris salutis beatum Hilarium ministrum tribuisti: præsta quæsumus; ut, quem doctorem vitæ habuitum in terris, intercessorem habere me reárum in celis. Per Dóminum.

Si hoc Festum veneris in Dominica, transferatur primam diem non imputatim, et comm. cum ix. Lectione S. Felicis fit in Dominica: quod et in similibus servatur.

Com. S. Felicis Pres. et mart. **Aña.** Iste. v. Glória.

Oratio.

CONCEDE, quæsumus omnipotens Deus: ut ad meliorem vitam Sanctorum tuorum exempla nos prövocent: quâtenus quorum solémnia agimus, etiam actus imitemur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, in Hymno, Iste Confessor, mutatur tertius Versus.

In j. Nocturno **Lectiones de Scriptura occurrente.**

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

HILARIUS in Aquitania nobili genere natu, doctrina et eloquentia excellit. Qui primum in matrimonio quasi monachi vitam egit: deinde propter singularias virtutes Pictavorum Episcopus creatus: quod minus episcopale sic gessit, ut a fidelibus summulaudem consequeretur. Quo tempore, cum terribibus, bonorum spoliacione, exilio, et omni crudelitate Constantini Imperator Catholicos vexaret, nisi ad Arianae partes transirent: Hilarius tamquam firmissimum murum se Ariani opponens, illorum furorē in se concitatavit. Itaque multis petitus insidiis, tandem dolo Saturini Arelatensis Episcopi, de Synodo Biterrensi in Phrygiā relegatus est: ubi et mortuum suscitavit, et libros duodecim scrispsit de Trinitate contra Arianae.

¶ Invēni David.

Lectio v.

QUADRIDIENNO post coacto Concilio ad Seleuciam Isauriae urbem, Hilarius adesse compulsa est: ac deinde Constanti-

nopolim profectus, ubi extrēmū fidei periculum animadverit, tribus libellis publice datis, audiētiā imperatoris poposcit, ut deside cum adversariis coram disputaret. Verum cum Ursacius et Valens Ariani Episcopi, quos Hilarius scriptus confutarat, presētis eruditōne pertimēserunt, Constantius persuaserunt, ut spēcie honoris eum in suum Episcopatum restitueret. Tunc Hilarius et p̄alio hæreticorum revertentē, ut inquit sanctus Hieronymus, Galliarum Ecclesiā complēta est: quem ad Episcopatum secutus est Martinus, qui postea Turenensi praefuit Ecclesiā tantumque illo doctore profecit, quantum ejus postea sanctitas declaravit.

Lectio vi.

MAGNA deinceps trans qualitate pictavorum Ecclesiam administravit: Galliāque universam ad duxit, ut Arianorum impietatem condemnaret. Multos libros scriptis mira eruditōne: quos omnes sanctus Hieronymus ad Letam, sine ulla erroris suspicione legi posse testatur illis verbis: Hilarii libros inoffenso decūrāt pede. Migravit in celum Idibus Januarii, Valentiniā et Valente Imperatoribus, anno post Chri-

stum natum trecentésimo sexagésimo nono.

¶ Iste est qui ante.

Notandum quod, si Festum S. Hilarii transferri contigerit in aliam diem non habent Lectionem propriam alicuius Sancti Simplicis, tunc ex duabus Lectionibus tertii Nocturni fiat tres hoc modo: Lectio vii. terminatur per verba: et hoc ex duobus est unum. **Lectio viii.** debet inchoari: Hic igitur in omnem usum humani generis efficit, incorruptionem corporibus, quibus fuerit aspersus, impedit, et ad omnem sensum conditi saporis aptissimus est. Apóstoli autem sunt rerum coelstium prædictores, et aeternitatis velut satores, immortalitatem omnibus corporibus, quibus cōrum sermo aspersus fuerit, conferentes.

Amauit eum Dominus, et ornavit eum, stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum. ¶ Induit eum Dominus lorcam fidei, et ornavit eum. Et ad.

Lectio viii.

In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal evanescit, in quo salietur? Et reliqua.

Homilia sancti Hilarii Episcopi.

Com. in Matth. c. 4.

Vos estis sal terræ: quod si sal infatuatum fuerit, ad nihilum valet ad quod salietur. Sal, ut arbitror, terræ nullum est. Quomodo ergo Apóstolos sal terræ nuncupavit? Sed

proprietas est querenda dictorum, quam et Apóstolorum officium, et ipsius salis natura monstrabit. Sal est in se uno cōtinens aqua et ignis elemētum, et hoc ex duobus est unum. **H**ic igitur in omnem usum hu-

māni generis efficit, incorruptionem corporibus, quibus fuerit aspersus, impedit, et ad omnem sensum conditi saporis aptissimus est. Apóstoli autem sunt rerum coelstium prædictores, et aeternitatis velut satores, immortalitatem omnibus corporibus, quibus cōrum sermo aspersus fuerit, conferentes.

Amauit eum Dominus, et ornavit eum, stolam gloriæ induit eum: * Et ad portas paradisi coronavit eum. ¶ Induit eum Dominus lorcam fidei, et ornavit eum. Et ad.

Lectio viii.

MERITO igitur sal terræ nuncupati sunt, per doctrinā virtutēm salienti modo aeternitati corpora reservantes. **S**ed natura salis semper eadem est, nec immutari umquam potest. Verum quia conversioni homo subiectus, et solus beatus, qui usque ad finem in omnibus Dei opribus permaneserit: ideo eos sal terræ nuncupatos monet in tradițe sibi potestatis virtute per-

sistere, ne infatuati nihil saliant, et ipsi, sensu accepti sapori amiso, vivificare corrupta non possint, et projecti de Ecclesiæ promptuariis, cum his quos sallerint, pedibus incedentium proterantur.

In medio Ecclesiæ aperteuit os ejus, * Et implavit eum Dominus spiritu sapientiae et intelligentiæ. [¶] Jucunditatem et exultationem thesaurizavit super eum. Et implavit. Gloriam Patri. Et implavit.

Pro S. Felice Presb. Mart.

Lectio ix.

FELIX Nolanius presbyter, cum in idola vobementis inveheretur, ab infidelibus varie vexatus, in carcere conficitur. Unde ab Angelo nocte eductus, querere jussus est Maximianum Nolam Episcopum; qui, cum senio confactus desperaret se ferre posse supplicia persequendum, se abdidat in silvam. Quo cum Felix Deo duce pervenisset, sanctum Episcopum humi jacentem pene mortuum videt: quem recreatum, ac sublatum in humeros, apud fidelium viduam reficiendum curavit. Sed cum iterum idolorum cultores impietatis argueret, factio in ipsum impetu fugiens in angusto duorum parietum intervallo se occultavit. Qui aditus cum repente aranearum

telis pertextus visus esset, nemini recentis latebra suspicione reliquit. Inde igitur evadens Felix, in eisdibz pia mulieris tres menses latuit. Cum vero Dei Ecclesia requiescere copisset, Nolam rediens, multisque ibi vita exemplis, et doctrina præcepitis, miraculisque ad Christi fidem conversis, constanter etiam recusato ejus urbis Episcopatu, obdormivit in Domino, sepultusque est prope Nolam in loco, quem in pinis appellabant.

Te Deum laudamus. 47.
In Laud. fit com. S. Felicis Mart. Aña. Qui edit.
Justus. Oratio. Concede. 459.

Vespera de seq. comm. præc. ac S. Mauri Abb.
DIE XV. JANUARI. In Festo sancti Pauli primi Eremiti.
Duplex.

Omnia de Comma. Confessoris non Pontif. ix. prater sequentia.

In Hymn. iste Confessor, mutatur teritus Versus.

Oratio.

Eius, qui nos beati Pauli Confessoris tui annua solemnitate lætificas: concede propitius: ut, cuius natality colimus, etiam actiones imitetur. Per Dominum.

Pro comm. S. Hilarii Aña.

Amavit eum Dominus,

et ornavit eum: sto-

lam gloriæ induit eum, et ad portas paradisi coronavit eum. ^{v.} Elégite enim Dominus sacerdotem sibi.

Ad sacrificandum ei hostiam laudis. **Oratio. Deus** qui populo. 459.

Deinde pro commemor.

S. Mauri Abbatis. Aña. Euge serve bone et fidelis, quia in pauca fusi fideli, supra multa te constitutam, intra in gaudium Domini tui. ^{r.} Justum deduxit Dominus per vias rectas. ^{g.} Et ostendit illi regnum Dei.

Sed si Festum S. Pauli transferatur ob Festum altioris ritus, non variatur Aña et sed dicuntur ut in eodem Communi.

Oratio.

ITERCESSIO nos, quesuimus Domine, beati Mauri Abbatis, commendet: ut, quod nostris meritis non valemus, ejus patrocinio assequamur. Per Dominum nostrum.

In i. Nocturno Lectio de Scriptura occur.

In secundo Nocturno.

Oratio iv.

PAULUS, Eremitarum auctor et magister, apud inferiorem Thebaïdem natus, cum quindecim esset annorum, orbatus parentibus, declinans causa persecutions Décii et Valeriani, et Deo liberius inserviendi, in eremi speluncam se contulit: ubi palma ei vi-

etum et vestitum præbente, vixit ad centesimum et decimum tertium annum, quo tempore ab António nonagenario Dei admonitus invisit. Quibus inter se, cum ante non nossent, proprio nomine consuluntibus, et multa de regno Dei colloquentibus, corvus, qui ante semper Paulo dimidiatum panem attulerat, integrum dedit. ^{r.} Honestum

Lectio v.

Post corvi discessum, Iea, inquit Paulus, Dominus nobis prandium misit, vere plus, vere misericors. Sexaginta jam anni sunt, cum accipio quotidie dimidiū panis fragmentum, nunc ad adventum tuum militibus suis Christus duplícavit annónam. Quare cum gratiarum actione ad fontem capientes cibum, ubi tantisper sunt recreati, iterum grátias de more Deo actis, noctem in divinis laudibus consumpsérunt. Diluculo Paulus de morte quæ sibi instaret, admonens Antónium, hortatur, ut pallium, quod ab Athanáso accepérat, ad involvendū suum corpus afférret. Quo ex itinere rediens ille, vidit inter Angelorum chorus, inter Prophetarum et Apostolorum cœtus Pauli anolam in celum ascéndere.

^{g.} Amavit eum.

Lectio vi.

Cum ad ejus cellam pervenisset, invénit gé-
nibus complicitis, erécta
cervice, extensisque in
altum mánibus corpus
exámine: quod pállio ob-
vólvens, hymnósque et
Psalmos ex christiána tra-
ditióne decántans, cum
sáculum, quo terram
fóderet, non habéret, duo
léones ex interiore crème-
rápidu cursu ad beatí seni
corpus feruntur: ut facié
intelligerétur, eos, quo
modo pótérant, plorátum
édere: qui certam ter-
ram pélibus effodiéntes,
fóveam, qua hóminem
commodo cárperet, effe-
cérunt. Qui cum abíssent,
Antónium sanctum corpus
in eum locum intulit, et
infecta humo, tálulum
ex christiáno more com-
pósum: túnicam vero Pau-
li, quam in sportu modum
ex palma fóliis ille sibi
contextére, secum au-
ferens, eo vestita diébus
sólemib[us] Pasche: et Pen-
tecóstes, quoad vixit, usus
est. q. Iste homo.

In tertio Nocturno.
Lectio sancti Evangelii
secundum Mattheum.

Lectio vi. c. 14. d.

In illo tempore: Respon-
dens Jesus dixit: Confi-
teor tibi Pater, Domine
coli et terra, quia abscon-
disti haec sapiéntiam et
prudentiam, et revelasti
ea párvulis. Et réliqua.

Lectio vii.

MAGNUS esse vis? a mi-
nimo incipe. Cogítas
magnum fabricam con-

Homilia sancti Augustini
Episcopi.

Serm. 10. de Verb. Dom.

VENITE ad me omnes qui
laboratis. Quare enim
omnes laborámus, nisi
quia sumus hómines mor-
tales, frágiles, infirmi,
lítea vasa portantes, quæ
faciunt invicem angustias?
Sed si angustiántur vasa
carnis, dilaténtur spatiū
charitatis. Quid ergo di-
cit. Venite ad me omnes
qui laboratis, nisi ut non
laborétis? Dénique pro-
misió ejus in promptu
est, quóniam laborantes
voacáti. Querent forte,
qua merecde vocati sunt.
Et ego vos, inquit, refi-
ciam. Tóllite jugum meum
super vos, et discite a
me, non mundum fabri-
cāre, non cuncta visibilia
et invisibilia créare, non
in ipso mundo mirabilia
fáccere, et mórtuos susci-
tare; sed, Quóniam mitis
sum, et húmilius corde.

A Iste est qui ante Deum
magnas virtutes operáta
est, et de omni corde suo
laudavit Dóminum: *Ipse
intercedat pro peccatis
ómnium populórum. **q.**
Ecce homo sine queréla,
verus Dei cultor, ásti-
nens se ab omni opere
malorum, et pérmans in
íncóntia sua. Ipse.

strere célsitudinis? de
fundaménto prius cogita
humilitatis. Et quantam
quisque vult, et dispónit
superimpónere molem a-
difici, quanto erit maius
adificium, tanto altius
fodit fundaméntum. Et fá-
brica quidem cum con-
strúitur, in supérna con-
surgit: qui autem fodit
fundaméntum, ad imáde-
primitur. Ergo et fábrica
ante célsitudinem humiliá-
tur, et fastigium post hu-
miliatióne erigitur.

q. Sint lumbi vestri pra-
cincti, et lucernæ ardén-
tes in mánibus vestris: *
Et vos similes hóminibus
expectantibus domínum
suum quando revertátur a
núptiis. **s.** Vigilate ergo,
quia nescitis qua hora
Dóminus vester venturas
sit. Et Glória Patri. Et.

Pro S. Mauro Abate.

Lectio ix.

MAURUS nóbilis Romá-
nus, puer a patre Eu-
tichio Deo sub sancti Be-
nédicti disciplina oblatus,
brevi tantum divina grátiá
profécit, ut ipsi magistro
almiratióne esset: qui il-
lum saepè véluti reguláris
observántia, et virtútum
ómnium specimen, céteris
discipulis ad imitandum
proponébat. Cujus adhuc
adolescentis illud admirá-
bilis obediéntia exemplum
a sancto Gregorio Papa
commemoratur. Nam cum
Plácidus mónachus in la-

cum prolápsus, aquárum
ímpetu raperéatur, sancti
patris jussu accírrens
Maurus, et super aquas
incédens, sóciū capillis
apprehénsum, ad terram
attraxit Missus in Gáliam
ab eódem sancto Benedí-
cto, célébre monastério
extrácto, cui annos qua-
draginta praeftuit, moná-
sticam disciplinam mirifico
propagavít. Dénique
sanctitate et miráculis clá-
rus, septuagenário major
migrávit in cœlum, anno
salutis quingentésimo se-
xagésimo quinto.

Si vero Festum S. Pauli
transfertur in aliam diem
non habentem Lectionem
propriam alicuius Sancti
Simplícis, dicitur

Lectio ix.

Quoniam est fastigium con-
struendæ fábrica, quā
molimur? quo perven-
túri est cacumén adédifici?
Cito dico Usque ad con-
spéctum Dei. Vidéritis quam
excélsum est, quanta res
est conspicere Deum. Qui
desiderat, et quod dico,
et quod audit, intellégit.
Promittitur nobis conspé-
ctus Dei, veri Dei, summi
Dei. Hoc enim bonum est,
vidéntem videre. Nam qui
colunt falsos deos, facile
illos vident, sed eos vi-
dent, qui oculos habent,
et non vident. Nobis au-
tem promittitur visio Dei
víventis, et vidéntis.

t Deum laudamus. 47.

In Land, pro com. S. Mauri Abbatis, Aña. Similabō eum viro sapiōnū, qui adificavit domū suam supra petram. ¶ Honestum fecit.

Lectio v.
Maxentius, Marcellō grāvia supplicia minātū, nisi, depōsito Pontificātu, idolis immolaret.

Lectio v.

Amavīt eum Dōminus, et ornāvit eum. ¶ Stolam glōriæ induit eum.

Orat. Intercessio. 465.

In iij. Vesp. fit com. seq.

DIE XVI. JANUARII.

In Festo S. Marcelli

Papa et martyris.

Semiduplex.

Omnia de Communi-

anis Martyris. xxj. prae-

ter sequentia.

Oratio.

Prēces populi tui, quæsumus Dōmin, clementer exaudi: ut beati Marcelli martyris tui atque Pontificis mēritis adjuvērūt, cuius passiōne latēmōrū. Per Dōnum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

MARCELLUS Romānus a Constantiō et Galériō usque ad Maxentium Pontificatum gessit. Cujus hortulana Lucina matrona Romāna, bonorum suorum Dei Ecclesiam fecit herēdem. Viginti quinque titulos in Urbe insitūtū, quasi dīcēsses quādam; et ad baptismū p̄entiātiōm eōrum, qui ex infidelibus christiānam religionēm susciperent, et ad Mārtirum sepulchram, Quibus rebus ira incen-

sus Maxentius, Marcellō grāvia supplicia minātū, nisi, depōsito Pontificātu, idolis immolaret.

Lectio v.

Quintus cōgnitus, Maxentius in eam Ecclesiam catabulū bestias transferrī, et a Marcellō custodiri jubet: ubi loci fōditōte, multisque arūmnis afflictus, obdormivit in Dōmino. Cujus corpus in cœmetério Priscilla via Salaria a beata Lucina sepultū est dēcimo septimo Kalendas Februario. Sedit annos quinque, mensim unum, dies viginti quinque. Scripsit epistolam ad Episcopos Antiochēnsis provinciae de pri- mātū Romāna Ecclesiā,

quam caput Ecclesiārum adolēscens orbātū est, appellāndam démonstrat. Ubi etiam illud scriptum est, nullum Concilium ex Evangēlio audivisset: Si vis perfēctus esse, vājure celebrārī, nisi ex de, et vendē omnia quæ auctoritate Romāni Pontificis. Ordināvit mense Decebrā tamquam ea sibi dicta cōmbrī Romā Presbyteros obtēperāndū existimāvit. Itaque, vēdita re fācīs. Stola jucundatā.

In iij. Nocturno Hom. in
Evang. Si quis vult post me venire. **Ij. loco.** xxxiv.
viii. Dōmine, pravēisti. **xxx.**

Vespera de sequenti com. praecedentis,

DIE XVII. JANUARII.
In Festo S. Antonii

Abbas.
Duplex.

Omnia de Communi-
Confessoris non Pontificis.

ix. prae ter sequentia.

Oratio.

INTERCESSO nos, quæsumus Dōmine, beati Antonii Abbatis commēdet: ut, quod nostri mēritis non valēmus, ejus patrocinio assequāmur. Per Dōnum.

Deinde fit com. S. Marcelli. Aña. Qui vult. **¶** Justus. **Oratio.** Prece pōpuli tui. **nt** 466.

In j. Noct. Lectiones de Script. occur.

In secundo Nocturno.

Lectio iv.

ANTONIUS Egyptius, no-

bilis et christiānis

parēntibus natus, quibus

Humi jacēbat, cum eum necessārius somnus occupāset.

Jejūnum autem adeo

cóluit, ut salem tantimmodo ad panem adhibéret, sitim aqua extingueret : neque se ante solis occasum cibo aut potu recrebat, sape etiam bidaum cibo abstinebat : sepissime in oratione pernoctabat. Cum talis tantusque Dei miles evasisset Antónius, sanctissimum júvenem hosti humáni géneris variis tentationibus aggredítur, quas ille jejunio et oratione vincébat. Nec vero frequens de satána tridiphus secúrum reddébat Antónium, qui diáboli innumerabiles artes no-céndi noverat.

¶ Amávit eum.

Lectio vi.

TAQUE cónolut se in vassissimam Egypti solitudinem : ubi quotidie ad christiánam perfectionem proficiens, demones (quorum tanto erant acriores impetus, quanto Antónius ad resisténdum fórtior evadébat) ita contémpsit, ut illis exprobaret imbecilitatem : ae sepe discipulos suos excitans ad pugnandum contra diábolum, docénsque quibus armis vineceréntur : Mihi créde, dicebát, fratres, pertimésit sátanás piórum vigiliás, orationes, jejúnia, voluntáriam paupertatem, misericórdiam, et humilitátem, máxime vero ardéntem amórem

in Christum Dóminum, cuius único sanctissimam Crucis signo debilitátem aüfugit. Sic autem dæmónibus erat formidolósus, ut multi per Ægyptum ab illis agitati, invocato nōmine Antónii, liberaréntur : tantaque erat ejus fama sanctitatis, ut per litteras se ejus orationib; bus Constantinus Magnus et filii commendarent. Qui aliquando quintum et centésimum annum agens, cum innumerabiles sui Instituti imitátore habéret, convocatis mónachis, et ad perféctam christiánam vite régulam instrúctis, sanctitatem et miraculis clarus migrávit in celum, décimo sexto Kalendas Februario.

A. Iste homo.

In ij. Nocturno Hymna in Evang., Sint Iumbi, de Communi. lxxvij.
Vespera de sequenti, cum commemorati, infra assignatis.

DIE XVIII. JANUARII.

In Festo Cathedrae S. Petri, qualitera primum sedit. Duplex majus.
Omnia de Comm. Confessori Pont. Iij. præter sequentia.
Ad Vesperas. Hymnus.

Quoniamque in orbe néxibus revinxeris,
Erit revinctum, Petre,
in arce siderum :
Et quod resolvit hic poté-
stas trádita,

Erit sólutum colsi in alto stole. ¶ Prædicátor veritatis in universo mundo.

Oratio.

Dux, qui multitudinem Géntium beati Pauli Apóstoli prædicátiōne docuisti : da nobis quæsumus : ut, cujus commorationem cónimus, ejus apud te patrocinia sentiamus.

Postea fit comm. S. Antonii. Aña. His vir. r. Justum. Oratio. Intercés-sio. 467.

Postremo fit comm. S. Priscie virg. et mart. Aña. Veni sponsa. ¶ Spécie.

Oratio.

Dux, quæsumus omnipotens Deus : ut, qui beatæ Priscæ virginis et martyris tua natalitia cónimus, et annua solemnitate latémur, et tantæ fidei proficiámus exémplo. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Invitati. Tu es pastor óvium, princeps Apostolórum : Tibi tradidit Deus claves regni celorum. Ps. Venite. 2.

Hymnus. Quodcumque,

ut 468.

Incipit Epistola prima beati Petri Apóstoli.

Lectio i. Cap. 4.

PETRUS Apóstolus Jesu Christi, electis advenis dispersiōnis Ponti, Galatiae, Cappadocciae, Asie, et Bithyniae, secundum præscientiam Dei Patris, in sanctificationem Spiritus, in obedientiam, et